

ISTVÁN KOLLAJ

Fakulta sociálnych a
ekonomických vied UK

Číslo projektu
3348/03/03

Trvanie projektu
9/2022 - 8/2025

”

Popri mojich akademických rozvojových a výskumných projektoch môj výskumný záujem sa posunul z historickej perspektívy smerom k interdisciplinárnejšiemu aspektu, a síce skúmaniu súčasných stredo európskych spoločností v komparatívnej perspektíve, analýze súčasných vzorcov nacionalizmu alebo kapitalizmu v tomto regióne, začleňujúc výskum do globálneho kontextu. V rámci tohto osobného rozvoja mi štipendium SASPROZ ponúka jedinečnú príležitosť pokračovať v skúmaní slovenských sociokultúrnych štruktúr, konkrétne projektov obnovy a využívania hradov: ako sú začlenené do miestnej kultúrnej krajiny a rozvoja miestnej komunity. Mojim zámerom je sledovať interdisciplinárny prístup a metodológiu, odhaliť úlohu miestnych identít a lokálnych iniciatív v rámci Slovenska – ktoré, dúfajme, môžu ponúknuť plodné príspevky aj do globálneho akademického diskurzu. Plánovaným výsledkom mojej práce sú akademické články v anglickom jazyku a monografia.

István Kollai je absolvent štúdia ekonómie a histórie na Univerzite Korvína v Budapešti. Na univerzite absolvoval aj doktorandské štúdium v rámci doktorandského programu „Medzinárodné vzťahy“, v rámci ktorého napísal dizertačnú prácu o vývoji slovenského historického povedomia a jeho názore na Maďarov ako „susedov“. Popri práci v diplomácii a ako koordinátor Nadácie Terra Recognita – zameranej na stredo európsky medzi-kultúrny dialóg – vydal niekoľko kníh alebo do nich prispel kapitolami o stredo európskych medzi-etnických vzťahoch. V posledných rokoch sa István Kollai ako odborný asistent na Korvínovej univerzite v Budapešti pokúša vydávať anglické články o úlohe kultúrnych kódov v súčasných stredo európskych spoločnostiach, ktoré sa zaoberajú vzormi kapitalizmu a nacionalizmu v tomto regióne. Podieľal sa na projektoch Horizont 2020 vedených univerzitou University College London a inicioval projekty financované Medzinárodným vyšehradským fondom.

ZHRNUTIE PROJEKTU

Kaštieľ v porolníckej kultúrnej krajine Slovenska: Spoločenská zakotvenosť miestnych iniciatív na ich obnovu a využitie

Cieľom súčasného projektu je preskúmať roztrieštené, ale vzájomne prepojené miestne iniciatívy na renováciu kaštieľov vo vidieckych oblastiach Slovenska. Keďže obrovské množstvo hradov trpelo devastáciou v 20. storočí, po páde komunizmu zostalo Slovensko posiate zrúcaninami kaštieľov. Následná demokratizácia, decentralizácia a zavedenie kapitalistických ekonomických vzťahov otvorili priestor pre veľké množstvo súčasných miestnych iniciatív renovácie a využitia kaštieľov, obohacujúc „dedičných arén“ miestnej kultúrnej krajiny s pretvorenými, alebo oživenými a znovu-tvorenými historickými príbehmi. Tento výskumný projekt má v úmysle preskúmať projekty o renovácii a revitalizácii kaštieľov, a analyzovať predovšetkým ich zabudovanie do miestnej kultúrnej krajiny. Primárnou hypotézou výskumu je, že kaštiele majú výrazne hlbšie zakorenenie a zakotvenie do takzvaných „porolníckych“ (post-peasant) slovenských kultúrnych krajín, než by sa dalo usúdiť čisto z oficiálnych národnotvorných naratívov, ktoré hovoria o slovenskom národe z pohľadu (re)vybudovaných a očistených roľníckych tradícií. Presne aké hodnoty sú spojené s týmito pamiatkami a ako sú tieto hodnoty reprezentované, alebo znovuobjavené v projektoch reorganizácie kaštieľov, bolo odhalené počas výskumného projektu. Počas tejto výskumnej práce osobitná úloha miestnych sprostredkovateľov – t. j. majiteľov kaštieľov, manažérov, občianskych aktivistov atď. – je tiež potrebné preskúmať, akú rolu hrajú v projektoch. Výskumnú prácu možno najpresnejšie zaradiť do kategórie sociálnej antropológie, vedenej zmišaným metodickým aparátom porovnávacej terénnej práce (comparative fieldwork):

- zhromažďovanie miestnych materiálov (prístupné úradné dokumenty, miestne spravodajské materiály atď.),
- vedenie interview s miestnymi zainteresovanými stranami,
- a v niektorých prípadoch malé prieskumy medzi miestnymi obyvateľmi.

V rámci projektu sa plánuje vydanie akademických článkov i monografie.

ISTVÁN KOLLAI

Fakulta sociálnych a
ekonomických vied UK

Číslo projektu
3348/03/03

Trvanie projektu
9/2022 - 8/2025

PUBLIKÁCIE

Kollai, István

Developmental or impoverishing urban cores? The case of Slovakia

In: Gerőcs, T; Ricz, J (szerk.) The post-crisis developmental state : perspectives from the global periphery

Cham: Palgrave Macmillan (2021) 343 p. pp. 197-216. Paper: Chapter 10 , 20 p.

[DOI: 10.1007/978-3-030-71987-6_10](https://doi.org/10.1007/978-3-030-71987-6_10)

Kollai, István

The many meanings of neo-feudalism.: Analysis of academic and public discourse alluding premodern social structures.

KÖZ-GAZDASÁG 15 : 1 pp. 122-132. , 11 p. (2020)

<https://doi.org/10.14267/RETP2020.01.12>

Kollai, István

The traditionalism–modernism value conflict in Hungary and Slovakia – a comparative analysis from a longue durée perspective

JOURNAL OF CONTEMPORARY CENTRAL AND EASTERN EUROPE 28 : 1 pp. 29-44. , 16 p. (2020)

<https://doi.org/10.1080/25739638.2020.1812942>

Kollai, István

Visegrad Brands on the Global Markets

FOREIGN POLICY REVIEW 10 pp. 108-120. , 12 p. (2017)

István, Kollai (szerk.)

Rozštípená minulosť: kapitoly z histórie Slovákov a Maďarov

Budapest, Magyarország : Terra Cognita Alapítvány (2013) , 255 p

<https://orcid.org/0000-0002-3086-0840>

S A S **PRO 2**

STU

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Tento projekt získal financovanie z výskumného a inovačného programu Európskej únie Horizont 2020 v rámci Marie Skłodowska-Curie Dohody o grante č. 945478.